

תל אביב, 07.02.19

לכבוד

ח"כ ד"ר יובל שטייניץ
שר האנרגיה, התשתיות הלאומיות והמים

ח"כ זאב אלקין,
השר להגנת הסביבה ולענייני ירושלים

נכבדי, שלום וברכה,

הנדון: פרויקט להפקת נפט מפצלי שמן במישור רותם

1. הריני פונה אליכם בשם ארגון גרינפיס ישראל בנוגע לפרויקט הנירקם בימים אלה לכריית פצלי שמן להפקת נפט במישור רותם.
2. מפרסומים באתר החברה היוזמת וכן מפרסומים שונים עולה כי הפקת הנפט כוללת כרייה של שישה מיליון טון של פצלי שמן כל שנה למשך עשרים שנה; הקמה של שני מפעלים פטרוכימיים ושריפה של 200,000 טון של פלסטיק מדי שנה להפקת 1.8 מיליון חביות נפט והטמנה של מיליוני טון של אפר שריפה בקרקע.
3. רותם אמפרט הוכתרה על ידי המשרד להגנת הסביבה כחברה המזהמת ביותר בישראל, כאשר כריית הפוספטים וכריית פצלי השמן בהיקף יחסית קטן (פחות מחצי מיליון טון בשנה) גורמת לזיהום אוויר חמור ומזהמת את הקרקע.
4. הפרויקט הזה הוא אסון סביבתי לישראל ואסור לאשר אותו. הוא יחריף באופן בלתי נסבל את זיהום האוויר, בין השאר בחלקיקים נשימים, בתחמוצות חנקן ובדיאוקסיסים מסרטנים, כאשר היתר הפליטה הנוכחי של המשרד להגנת הסביבה כבר מהווה פשרה בלתי מידתית ובלתי סבירה בין פעילות כלכלית לשמירה על הסביבה ועל בריאות הציבור. נוסף על כך, התוכנית תהפוך את שטח הכרייה (שלושה קילומטרים רבועים) לקרקע מורעלת בחומרים מסוכנים למשך שנים רבות.
5. פצלי שמן היא השיטה ההרסנית ביותר והפחות יעילה אנרגטית להפקת נפט. בעבר נאבקנו על מנת לעצור את פרויקט פצלי השמן בעמק האלה וחשבנו לתומנו שישראל נגמלה מחלום בלהות שכזה. התבדינו. לתדהמתנו אנחנו מגלים שהמשרד להגנת הסביבה לא דחה על הסף – וכנראה אף לא התנגד ואפילו התרשל בעבודתו המקצועית – תוכנית שעתידה להחריב אזור שלם בנגב הצפוני. כמו כן אנו נדהמים מלראות את משרד האנרגיה מקדם הכשרות בנושא הפקת נפט מפצלי שמן ותומך בו.
6. פרויקט הפקת פצלי שמן במישור רותם מנוגד למדיניות המוצהרת של המשרד להגנת הסביבה ושל משרד האנרגיה. המשרד להגנת הסביבה מתגאה בקידום תוכניות להפחתת זיהום אוויר מתחבורה ובמהפכת הדיזל; משרד האנרגיה מניף בשנים האחרונות את דגל השמירה על בריאות הציבור עם התוכנית לסגירת התחנות הפחמיות וחזון איסור ייבוא כלי רכב עם מנוע בעירה פנימי עד 2030; אף חמור מזה, ישראל חתומה על אמנת פריז למיגור שינוי האקלים הרבה מתחת לעלייה של שתי מעלות צלזיוס עד 2100 ביחס לעידן הטרומ תעשייתי, אמנה אשר דורשת מעבר מפחם, נפט וגז לאנרגיות מתחדשות.

7. אי ההתנגדות לפרויקט פצלי השמן מובילה אותנו להסיק מסקנה אחת מתוך הבאות: או שמדיניות המשרדים בשנים האחרונות היא כנה ולכן אי-דחיית פרויקט פצלי השמן של מישור רותם נעשה בשגגה, מחדל חמור אבל שגיאה אותה יש לתקן מיד; או שמדיניות משרדי האנרגיה והגנת הסביבה "מורכבת יותר" ועושים שני דברים הפוכים במקביל כשיד ימין מוציאה רעלים מהאוויר ומהקרע בעוד יד שמאל מאפשרת להכניס רעלים במקומות אחרים.
8. כך או כך השורה התחתונה ברורה: העדר התנגדות מוצהרת מצד משרדי הגנת הסביבה והאנרגיה לפרויקט פצלי שמן במישור רותם הופכת את המאמצים שנעשו על ידי המשרדים שאתם עומדים בראשם להבל ורעות רוח, למס שפתיים ובסופו של דבר מחריבה את המהלכים החשובים שנעשו על ידי משרדיכם בשנים החולפות של כהונתכם.
9. על כן אבקש מכם לפרסם, באופן חד משמעי, התנגדות לפרויקט פצלי השמן במישור רותם ולדאוג לכך שהתכנית ההרסנית תיקבר עמוק באדמה. נוסף, אבקש שהיתר הפליטה הקיים לרותם אמפרט יתוקן כדי להכריח הפסקה פוחלת של כריית פצלי שמן, מה שיוביל להפחתת זיהום האוויר בעשרות אחוזים.

בברכה,

ד"ר יונתן אייקנבאום

מנהל קמפיינים, גרינפיס ישראל

טל: 052-6010867 דוא"ל: jaikhenb@greenpeace.org

העתק: מר גיא סמט, ממלא מקום מנכ"ל המשרד להגנת הסביבה

מר אודי אדירי, מנכ"ל משרד האנרגיה

גב' שולי נזר, סמנכ"לית בכירה, אשכול תעשייות, המשרד להגנת הסביבה

גב' גלית כהן, סמנכ"לית בכירה, אשכול תכנון, מדיניות ואסטרטגיה, המשרד להגנת הסביבה

מר יוסי וירצבורגר, ממונה משאבי טבע, משרד האנרגיה

מר ערן בן ימיני, מנכ"ל חיים וסביבה